

Handwritten text on the right edge of the page, including numbers and symbols:

3
/

2

3

1746

1. Balsor, Dr. Christoph: De causa et origine Distinctionis sponsalium de presenti et de futuro
2. Blesen, Franc. Adolphus: De jurisdictione principis regentis in patres apanagiatos.
2 Saupl. 1746 u. 1756
3. Boehnius, Ludov. : De usu exercitii disputatorii
4. Kaysers, Dr. Fried: De obligatione et valore statuti iuramenti forensium occasione bid. ecclesiasticae, quae Vermstedtii promissit. a. 1723.
5. Koch, Christoph. Ludov.: De fatis studii juris privati et quoque culta ratione apud Germanos
6. Span, Dr. Ludovicus: De adiosis in iure.

1747.

1. Balsor, Dr. Christoph: De arrepto facti et illicito a iudice rei sitae contra forensium decreto.

2. Gros, Dr. Neud : De attentatis mandatis attentatorum
revocatorum excludentibus et non excludentibus.

3. Kayser, Dr. Fridericus : De juramento Judaeorum.

4. Kayser, Dr. Fried : De judiciis pacis in imperio
Aem. Germanico.

5. Linthimer, Dr. Gorb. : De principe legibus soluto

6. Ludolf, Georg Wiltb : De jurisdictione compromissa
via tam generativa, tam speciativa Augus. Curiae
Imp. judicii ad conc. ordinat. - Cam. p. II. t. 29.

7. Nisler, Dr. Gotfrido : De querela et exceptione
non numeratae pecuniae in cambiali negotio
maxime ad jura Hamburgensia applicata

8. Mogen, Ludw. Gorb. : De rege Romanorum expe
ri capitulationis Conti III absente vel impedito
imperatore imperii dabeno expimente.

1747.

J. Schuler, Ernest Christian Engelh.: De eo, quod just.
est in intuciis moratoris.

1748.

1. Balsen, Fr. Christoph.: De foro rei sitae apud
Germanos.

2. Northoltus, Henricus testas: De jurisdictione
immediata superiorum in imperio tribunalium
decernendi mandata de liberandis bonis judiciali
impeditis . . .

Pub. 2. num. 45. #

DISSERTATIO PHILOSOPHICA INAUGURALIS
QVA
SYMMORVM 1745, 3
IMPERANTIVM MAIESTAS
INDEPENDENS ADSTRVITVR

ET
AB OBIECTIONIBVS MONARCHOMACHORVM
VINDICATVR

EX CONSENSV
AMPLISSIMI PHILOS. ORDINIS
PRAESIDE

ERNESTO THOM
MORAL. ATQVE IVRIS NATVR. ET GENT. P. P. ORD.

PRO OBTINENDIS
SYMMIS IN PHILOSOPHIA HONORIBVS

D. XXIV. IUNII A. M DCC XXXXV.

PVBLCO ERVDITORVM EXAMINI
SVBMITTENDA

AB AVCTORE ET RESPONDENTE

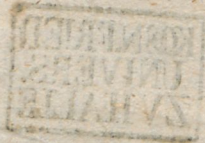
IOANNE ADAMO FREY
DARMST. ALVMNO PRINCIPALI.

GISSAE, Typis E. HENR. LAMMERS, ACAD. TYP.

DISERTATIO PHILOSOPHICA INUNIVERSALIS
 QVA
 SVMMORVM
 IMPERANTIVM MAIESTAS
 INDEPENDENS ADSTRIVTVR
 ET
 AB OBJECTIONIBVS MONARCHOMACHORVM
 VINDICAVT
 ET CONSENSV
 AMPLISSIMI PHLOS. ORDINIS
 PRÆSIDE
 ERNESTO THOM
 MORAL. ATQVE IVRIS NATVR. ET GENT. P. P. ORD.
 PRO OBTINENDIS
 SVMMIS IN PHILOSOPHIA HONORIBVS
 AN. MDCCXXXV. JUNII A. M. DIE XXXV.
 PVBLICO ERVDITORVM EXAMINI
 SVBMITTENDA
 AN AVCTORE ET RESPONDENTE
 IOANNE ADAMO FREY
 DARMST. ALVINO PRINCIPALI.

GIESSE, TYP. E. HENR. LAMMERS, ACAD. TYP.

265. 1711/12

PERILLVSTRI

ET

GENEROSISSIMO DOMINO,

DOMINO

REINHARDO

GVILIELMO

BARONI DE ET A

LEHRBACH

PRAEFECTO SVMMO

MONASTERIORVM NOBILIVM HASSIAE

SERENISSIMI HASSIAE LANDGRAVII

TRIBVNO

EQUITVM CORPORIS CVSTODIAE

ADSVETORVM

ET CAMERARIO

DOMINO SVO GRATIOSISSIMO

ET PATONO

OMNIS OBSERVANTIAE CVLTV

PROSEQVENDO.

HOC QVALECVNQVE
STVDIORVM SVORVM SPECIMEN
TANQVAM LEVE MVNVSCVLVM
PRO MVLTIS ET SINGVLARIBVS
ERGA IPSVM BENEFICIIS
GRATISSIMO PLENOQVE PIETATIS ANIMO
OFFERT;
VITAM BONIS OMNIBVS CVMVLATAM
PRECATVR
ET SE TOTVM DE MELIORI NOTA
COMMENDAT

PERILLVS TRIS NOMINIS

CLIENS ADDICTVS

I. A. FREY.

§. I.

§. I.

Homines propter prauas inclinationes ad mala quibus pronos esse, experientia docet. Cum vero ex consideratione animae humanae perspicuum sit, peruersas inclinationes homines ad actus ipsis conformes internos & externos incitare, actus autem illos, nisi iis (quod tamen a paucissimis fieri solet) resistatur, frequenti exercitio inclinationes etiam leuiiores in habitus vitiosos, qui porro in crebriores actus iniquos erumpunt, conuertere: vniuscuiusque salus ab improborum iniuriis, quoad fieri potuit tuta praestanda fuit.

§. II.

Inter bona nobis a Deo data eminent vita naturalis membrorumque sanitas. Ne ergo probiores aliorum hominum prauis propensionibus incitatorum & peruersis habitibus ac adfectibus abreptorum libidini ac violentiae vel cum periculo vita & membrorum corporis sint expositi, cauendum omni modo fuit.

§. III.

Ne alius qui ad famem depellendam victum necessarium quaerit, agrum colat, alius vero, qui gulam tantum explere cupit, terrae fruges auferat comedatque: (I. F. Buddei Inst. Theol. mor. part. II. c. 2. §. 31.) rerum externarum dominia introduci necesse fuit, vt quilibet
A bonis

) 2 (

bonis suis, magno interdum labore partis frui libere possit.

§. IV.

Suum definitur per complexum honorum, quibus aliquis instructus est (Koehl. ius naturae §. 74. 7.) Cum ergo felicem degere vitam homo non possit, nisi a laesionibus corporis tutus sit (§. 2.) & nisi domina rerum sint introducta (§. 3.) rebus ita se habentibus sine suo felix esse non potest. Suum ergo quod cuique est, continet in se rationem felicitatis, & est medium, quo felicitas in hac vita obtinetur.

§. V.

Quilibet homo a lege naturae ad felicitatem suam conseruandam obligatur, lex naturae dat cuique ius vsurpandi & conseruandi media, quibus id, ad quod obligatus est, obtinetur (Wolf. §. 159. part. I. Phil. pract. vniu.) ergo quilibet homo habebit quoque ius vsurpandi & conseruandi suum (§. 4.)

§. VI.

Ne vero vnus vel plures simul vi alteri suum eripiant, plures sibi mutuuum auxilium in repellenda vi & iniuria ferant, necesse fuit. Ast quilibet suum conseruandi & vsurpandi ius habet (§. 5.) ergo & iam cum aliis de ferendo mutuo auxilio consentiendi iure gaudet.

§. VII.

Securitas est status, in quo liberi sumus a laesionibus aliorum. Plures ideo sibi mutuuum auxilium ferunt, vt aliorum laesiones seu iniurias repellant, & vt tranquille

quille vivant; securitas ergo finis principalis fuit, propter quem plures sibi mutuum auxilium ferendum esse censuerunt (confr. Illustr. Wolf. polit, §. 212.)

§. VIII.

Datur praeter hunc finem principalem alius minus principalis, nempe maior vitae commoditas, de quo idem Cel. Auct. satis perspicue egit l. c. §. 210. Duplex hiee finis bonum publicum vocatur; (Koehl. §. 486. Iur. Social.) ad institutum autem nostrum primus paene sufficere videtur.

§. IX.

Qui alteri auxilium fert, vires suas cum viribus alterius coniungit, siue eum participem facit virium suarum, sicut Celeb. Koehl. loquitur §. 16. Iur. Social. Coniunctio igitur virium necessaria fuit, si iniurias aliorum repellere quidam secum constituerunt.

§. X.

Vires intellectus quidem multum interdum adiuvant alios, cum salutare ipsis auxilium suppeditatur, sed hoc loco, ubi de iniuriis aliorum armata ut plurimum manu illatis repellendis agitur, vis haec intellectus sola non sufficit, coniunctio virium corporis potius adfit oportet. Quoniam vero vires hae adiutrices pertinent ad facultatem locomotivam, usus autem facultatis locomotivae pendet a voluntate, conspiratio voluntatum ad iniurias repellendas necessaria est.

§. XI.

Voluntas cum sit appetitio boni & averfatio mali

distincte cogniti, nititur intellectu, a quo ipsi bonum vel malum distincte repraesentatur. Coniunctio igitur virium consensionem intellectuum supponit.

§. XII.

Pactum est consensus plurium de aliquo praestando, si rei praestandae finis itemque media fuerint iusta, pactum quoque iustum adpellitari meretur, sin illa iniusta, hoc quoque iniustum merito vocatur. Homines per consensionem intellectuum (§. 11.) conpirationem voluntatum (§. 10.) ac coniunctionem virium corporis (§. 9.) auxilium sibi mutuum (§. 7.) praestare consenserunt, adeoque de ferendo mutuo auxilio pactum iniuerunt, quod cum non ad inferendas sed ad propulsandas iniurias factum sit, cumque legitima adhibita fuerint media, iustum illud vocare merito ac optimo iure possumus.

§. XIII.

Experientia quotidiana quemque facile edocet, quam raro eueniat, vt vel exiguus numerus hominum vniam rem eodem modo sibi repraesentet, communique consensu aut adprobet aut aspernetur. Hinc quam diuersa sint ingenia ac studia eorum testatur. Cum vero consensus vnanimis tam raro etiam in paucis reperitur, quilibet facile coniecere potest, quam rarissimum fore, imo fieri paene non posse, vt tanta multitudo hominum, quanta ad pericula depellenda necessaria est, consentiat.

§. XIV.

Persona est substantia completa intellectu & voluntate

tate praedita, hanc physicam appellare moris est. Complexus quarumdam eiusmodi personarum, quæ intellectum & voluntatem communem in certum finem (§. 7. 8.) tendentem habent, persona moralis dicitur.

§. XV.

Coniunctio virium locum habere non potest, nisi adfuerit consensus intellectuum (§. 11.) & voluntatum (§. 10.) sed cum raro accidat, imo paene fieri non possit, ut omnes consentiant: (§. 13.) persona vel physica vel moralis (§. 14.) est constituenda, cuius intellectus & voluntas pro intellectu & voluntate omnium haberi, cuiusque arbitrio eam ob causam eorum voluntas submitti debet, ita, ut quod eiusmodi persona iubet i. e. in quo voluntatem suam declarat, aliquid fieri vel omitti debere, vel omnes, vel tot, quot pro ratione rei exequendae & circumstantiarum requiruntur, pro virili exequantur.

§. XVI.

Nomen societatis duplici sensu accipitur, modo pro personis, modo pro statu consentientium communis finis obtinendi causa. Finis auxilii mutui vnus iussu præstandi quum sit securitas, (§. 7.) societas autem huius causa inita, ciuitas vocari solet: societas civilis est status consentientium ad securitatem communibus viribus vnus personae iussu (§. 15.) impetrandam ac conseruandam. Homines, qui hoc fine vires suas coniungunt s. socii ciuium nomine nuncupantur.

§. XVII.

Imperium est ius agenda iubendi (§. 15.) Imperium civile

ciuile est imperium ad securitatem tendens. Summum est, quo non datur in suo genere aliud maiore gradu praeditum, ergo nulli subiectum, siue independens est. Imperium ciuile summum est imperium ciuile, quo non datur maius. Hoc ipsum est, quod summa maiestas adpellari solet. Bodinus L. I. Cap. VIII. de republ. summam maiestatem definit, quod sit summa in ciues ac subditos legibusque soluta potestas, quae definitio prorsus cum nostra conuenit; quum, ut ex subsequentijs verbis patet, per leges intelligat ciuiles, quae superioris notionem inuoluunt, iam vero summo imperio non datur maius, ergo quoque tum summum imperium, tum summus imperans a legibus nempe superioris, cui non subiectus est, non dependet, iisque est solutus.

§. XVIII.

Vbicunque de superiore, quem summus imperans non agnoscit, hisce pagellis agitur, de superiore in terris non de Deo supremo sermonem esse, omnibus patere. Hic enim est, qui summorum in terra regnantium non minus, ac infimae sortis hominum summus Dominus & imperans est, ac in aeternum manebit. c. Illustr. Wolf. Theol. nat. Part. I. §. 966.

§. XIX.

Si ciues coniungere vires suas voluere, necesse fuit, ut intellectum & voluntatem vnus personae pro intellectu & voluntate omnium communi haberent (§. 15.) eiusque iussa omnibus viribus exequi niterentur, ideoque imperium ciuile constituerent. (§. 17.)

§. XX.

§. XX.

Qui ante confociationem in statu naturali vixerunt, i. e. non agnouerunt superiorem, hi omnes postea imperium ciuile constituerunt, cuius iussa exequantur, ergo neque intra neque extra ciuitatem superior datur, per consequens imperium tale ciuile est summum atque independens, & maiestas summa atque independens vocanda est.

§. XXI.

Qui antea non agnouerunt superiorem, & quos nemo coëgit, vt sibi superiorem constituerent, vel vt se huic illiue homini, aut huic illiue concilio subiicerent, ii summum imperium libero consensu vni personae physicae vel morali detulerunt, quodsi haec ipsa persona, vel verbis expressis, vel ipso facto accepit, constitutio summi imperii eiusque in hanc vel illam personam physicam vel moralem translatio, per pactum tum ciuium subditorum inter se, tum summi imperantis & ciuium ei subditorum facta est. (§. 12.)

§. XXII.

Pacta haec iusta esse quilibet intelligit, nam finis pactorum non est iniuria nec vis tertio inferenda, sed ciuium securitas, neque coniunctione virium tanquam medio tertius est laesus, ergo & finis & medium horum pactorum sunt legitima, ipsaque pacta iusta. (§. 12.)

§. XXIII.

Summa maiestas si tribuitur personae physicae imperium monarchicum, si collegio personarum praecipuarum aristocraticum, si denique omnibus patribus familias commune est, democraticum adpellatur.

§. XXIV.

§. XXIV.

Non putandum est, minus consentaneum esse, si in imperio aristocratico per pacta ciuium in rebus discernendis maior pars aliquid definiat, eaque ratione voluntas haec non omnium, apud quos summa potestas est, communis esse, atque ita pars minor iure suo priuari videatur. Nam vel totus populus, vel ii, quibus a populo tale quid constituendi potestas data est, per pactum iustum decreuerunt adeoque voluerunt, vt id, quod a maiori parte statutum fuerit, valeat, per consequens omnium voluntas, vt id quibus exequatur iubet, & (§. II.) intellectus adprobat.

§. XXV.

Non repugnat, si quis instat, dari regna, in quibus imperantes in principio homines liberos vi iniusta sine consensu ipsorum sibi subiecissent. At haec ipsa regna, cum vel ii, qui subegerunt illa, vel horum successores imperium summum ad vtilitatem subditorum exercuerunt, per subsequentem ciuium consensum expressum vel tacitum legitima sunt facta.

§. XXVI.

Nec hoc prorsus nego finem quarundam societatum initio oppressionem aliorum innocentium fuisse. Securitas tamen ciuium tanquam finis ipsis proposita fuit, cum vnus personae iussu & ciuium vtilitati consulere & hostium externorum vim reprimere, pacemque inter ciues ipsos conseruare studerent. Quod si illae potestas ab aliorum innocentium oppressione destiterunt, ciuitates iuri naturali quam maxime conformes factae sunt.

§. XXVII.

§. XXVII.

Omnia summorum imperantium iura, quae rationem sufficientem in collato summo imperio habent, iura maiestatis dicuntur; summa ergo atque independens maiestas est principium ac fundamentum illorum iurium.

§. XXVIII.

Competunt vero iura maiestatis imperanti summo tum respectu aliarum ciuitatum, tum respectu ciuium ipsi subditorum. Prioris generis sunt ius bellum gerendi, pacem faciendi, legatos mittendi cet.; posterioris vero, de quibus hoc loco maxime agendum, sunt sequentia.

§. XXIX.

Primum ex imperio summo immediate fluens est ius leges ferendi. Habet enim summus imperans ius in suo gradu maximum iubendi agenda boni publici promouendi causa; eiusmodi vero iussum eorum, quae boni publici gratia agenda sunt, vocatur lex ciuilis; ergo summus imperans gaudet iure leges ferendi ciuiles. Cum definitione hac legis maxime consentit illa Bodini, *L. 7. C. 8. de republ.* ubi de lege ciuili dicit, quod nihil aliud sit quam *summæ potestatis iussum*. Et ne id quem moueat, quod & legibus magistratuum inferiorum obligemur; notemus, quod ideo tantum magistratuum eorum iussa nos obligent, quia summus imperans vel verbis expressis, vel ipso facto, cum eos constitueret, illorum iussum parendum esse declarauit.

§. XXX.

Frustra dantur leges, nisi obseruentur; ergo cum
B jure

iure leges ferendi, coniunctum quoque esse debet ius cogendi ciues, vt legibus obtemperent. Coactio ciuiliſ fit per poenas; ergo imperanti ſummo competit ius puniendi.

§. XXXI.
Summus imperans quam maxime obligatus eſt ad obſeruandam reſpectu ei ſubditorum iuſticiam tum per leges diuinas, tum interdum per pacta conuentionalia (vt Bodinus ea vocat) cum ſubditis inita, tum etiam, quia id quam maxime ad publicam facit ſecuritatē. Poena hinc non niſi ei, qui ea maxime dignus eſt, eaque & cum delicto & cum periculo, quod inde bono publico imminet, proportionata infligenda. Habet ergo ius facta ciuium examinandi, de uſque iudicandi.

§. XXXII.

Ipe ſolus nec omnia examinare nec etiam minutifſima ad ſalutem rei publicæ neceſſaria componere poteſt; quod ipſe ſolus peragere non poteſt, id per alios facit; adminiſtros ergo, qui ipſius nomine negotia exerceant, conſtituendi iure gaudet.

§. XXXIII.

Ad hos adminiſtros ſalario ſuſtentandos, ad milites alendos, ad vrbes ſecuritatis cauſa muniendas murinasque conſeruandas, ac denique ad multas res alias ſumtus requiruntur, qui cum neceſſarii ſint nec aliunde peti poſſint, quam a ciuibus; ſequitur, vt ſummus imperans ius habeat ipſis tributa imponendi.

§. XXXIV.

Competit quoque ſummo imperanti dominium eminens.

❁) II (❁

minens, seu ius bonis vnius vel plurium ciuium ad vtilitatem vel securitatem reipublicæ vrgente extrema necessitate vtendi. Sed sufficient hæc nobis principia, quæ proferenda esse duximus, vt iis positis obiectiones monarchomachorum commodius repellere possimus.

§. XXXV.

Quatenus principiatum pendet a principio, eatenus quale principium, tale principiatum. Hæc ergo (§. 29. 30. 31. 32. 33. 34.) commemorata iura summi imperantis cum ab imperio summo, quæ summo dependeant, etiam summa ac independentia esse vocanda patet.

§. XXXVI.

Forfitan quispiam dixerit: In multis rebus publicis id vsu venit, vt populus non omnia iura imperantis exercenda per pacta conuentionalia, quæ omnino seruanda sunt, tradiderit, sed quaedam interdum tantum principi, quaedam etiam optimatibus tribuerit, quaedam interdum, vt apud veteres Romanos, & ipse retinuerit. Sed cum hæc simul sumta summum imperium efficiant, summum imperium in huiusmodi ciuitate locum habere declarant, & quaecunque ciuitatis pars ius quoddam vel plura simul suo iure exercet, illud vel illa tanquam summa exercet, licet ipsa respublica ex diuersis, quas (§. 23.) diximus, formis composita mixta vel temperata sit adpellanda.

§. XXXVII.

Ex pacto subditorum cum summo imperante factio cipes consenserunt, vt summi imperantis intellectus & voluntas pro voluntate omnium haberetur, ipsisque ex-

cutio tantum rei iustae tribueretur , ideoque summum imperium per pactum in summum imperantem trans- tulerunt. Res per pactum translata ad noui possessoris re suum pertinet , imperium igitur civile summum ad summi imperantis suum pertinet.

§. XXXVIII.

Jus suum quilibet suo iure exercet ; quod quis suo iure agit , de eo rationes nulli reddere tenetur ; summus ergo imperans nemini mortalium rationem exercitii summi imperii reddere tenetur.

§. XXXIX.

Poenae stricte dicta est malum passionis ob malum actionis a superiore immissum. Summus imperans neque superiorem agnoscit, neque cuidam mortalium rationes reddere tenetur ; multo ergo minus poena a quodam adfici potest.

§. XL.

Inuiolabilis est in sensu lato , qui a nemine laedi potest ; in stricto, qui nec a populo nec ab ullo homine puniri potest. Summus imperans utroque sensu inuio- labilis recte dici potest (conf. Koehl. ius sociale §. 1321.)

§. XLI.

At vero haec doctrina maxime sollicitat monar- chomachos , qui magno conatu id agunt , vt si minus euertere eam possint , maximam tamen eius partem in- fringant. Eorum argumenta , quibus praecipue vtun- tur ad populi potestatem in summum imperantem pro- bandam , cum ita comparata sunt , vt prauis ac pernicio- sissimis opinionibus animos quorundam imbuere possint

¶) 13 (¶
sint: operae pretium esse duximus ea, quae grauiissima
esse videntur, excutere atque refutare.

§. XLII.

Tanta est monarchomachorum illorum malitia, ve-
rum pestifera semina spargunt, speciem probitatis praec-
te ferre audeant, quo facilius incautos decipere possint.
Quin eorum impietas eo progreditur, vt sacram scriptu-
ram, quae tamen ipsorum sententiae contraria tum in
quarto decalogi praeccepto, tum in alijs locis complu-
ribus probat, ad tuendas falsas opiniones perperam in-
terpretari non erubescant.

§. XLIII.

Quum vero hac ratione rem pessimam defendere
conantur, opus erit, ad argumenta eorum accurate exa-
minanda dissertationi huic philosophicae theologiae
quaedam admiscere. Qua in reueniam mihi datum iri con-
fido, eoque magis, quod non telis pugno theologicis,
quorum copia in hoc argumento non esset defutura (§.
42.), sed quia peruersam interpretationem ac praposte-
ram adplicationem locorum factae scripturae ante oculos
ponere constitui.

§. XLIV.

Cum vero magnus sit numerus argumentorum, quae
a monarchomachis adferuntur, potiora tantum, in qui-
bus reliqua nituntur exquirenda esse existimaui, his euer-
sis cetera facile corruunt. Reperimus illa potissimum
in libro non ignoto, qui inscribitur *Vindiciae contra*
tyrannos, sive de principis in populum, populique in prin-
cipem, legitima potestate, Stephano Iunio Bruto
Celta

Celsa Auctore. Nomen hoc commentitium esse nemo dubitat, de vero autem scriptoris nomine variae eruditorum sententiae sunt, quas Petrus Bayle in *Dict. histor. crit.* commemorat & sub S, I, Bruto *Hubertum Languetum* latere affirmat.

§. XLV.

Auctor iste primum ut imprudentes inducat, seseque sub pietatis specie commendat, multis verbis de eo disputat, an regi vel principi aduersus legem Dei aliquid imperanti obedire subditi teneantur, quod longas ambages agens negat. Quasi vero de eo inter Christianos dubitetur, qui, ut ipse monet, scripturam sacram pro vitae norma habentes vno ore profitentur, Deo, secundum illud Apostoli, magis obediendum esse quam hominibus.

§. XLVI.

Causam autem, quare res se ita habeat, hanc adiungit: *Deus iurisdictione sua utitur, Reges delegata tantum.* Haec verba, etiamsi delegata idem significet, ac commissa, demandata, sano sensu nempe respectu Dei sumpta, verissima esse fateor. Nam hoc sensu omnia, quae habemus bona nobis sunt commissa, demandata s. *delegata*, ita ut omnes, non exceptis iis, qui imperant, totius mundi Domino aliquando rationes de usu & abusu illorum reddere teneamur. Vera quoque est propositio, si delegatum dicatur ratione habita eorum bonorum, quae nobis propter naturam humanam connata dicuntur. Neutiquam vero concedenda est ista propositio, si ut Auctor in tota tractatione probare cogitat, per iurisdictionem summo imperanti delegatam intelligitur

gitur ea , quae a populo principi tantum demandata, non vero in ipsum translata est. Princeps quidem administro cuidam exercitium iuris cuiusdam maiestatis ea conditione demandat, vt quoad principi libitum fuerit, illud eius nomine exerceat, ipsique de administratione rationem reddat. Sed princeps summum imperium plane alia ratione tenet. Populus eius intellectui & voluntati intellectum & voluntatem suam submitit, ac summum imperium in ipsum per pactum transtulit, ex quo ille summum in quemlibet imperium suo iure, quoad viuit, exercet, neminique mortalium rationem de administratione republicae reddere tenetur.

§. XLVII.

Sed aggrediamur ad propositionem, in qua momentum maximum est, & ad quam, quasi ad fundamentum omnia referuntur argumenta. *Populus, ait, imperante superior est, imperans vero populo inferior.* Loca quaedam, in quibus haec continentur, & quae expendemus, postea breuitatis causa allegabimus.

§. XLVIII.

At nisi me omnia fallunt, euidentis satis contradictio perspicitur; confiteri enim necesse est monarchomachos, populum imperium summo imperanti & quidem quoad viuit detulisse: & tamen dicunt illum manere superiorem. Propter libertatem populi naturalem extra ciuitatem non datur superior, sed nec intra ciuitatem populus vniuersus, nec vllum collegium principuorum ex populo potest esse superior imperante. Nam summus imperans est, cui populus intellectum, voluntatem viresque

viresque suas submitit, eaque ratione in illum summum imperium transfudit, (§. 17.) quod vero quis in alterum transfert, ipse non retinet; ciues in summum imperantem imperium & quidem quoad viuit transfulerunt; ergo non retinuerunt. Praeterea imperans ab vniuerso populo constitutus supponit eundem populum vniuersum parentem. Quis vero sanae mentis aut parentes imperio superiores imperante, aut imperantem inferiorem iis, quibus imperatur, esse dixerit; populum autem respectu imperantis superiorem & inferiorem appellare, manifestam contradictionem inuoluit.

§. XLIX.

Non nescio quidem, monarchomachos quosdam distinguere summum imperium reale a personali, & illud penes populum, hoc penes principem esse, dicere. Sed per hanc diuisionem, quam ad imminuendam principis maiestatem excogitarunt, in vnam ciuitatem duo distincta imperia, quae in ea non existunt, introducere velle videntur: ponunt enim vnum summum, alterum minus summum, quod locum habere non potest in imperio, cuius vna forma est, & in quo populus summum imperantem constituens voluit, vt eius intellectus & voluntas sit intellectus & voluntas totius populi, quo pacto cum populus se imperanti subiecit, & potestati suae renunciauit, ipsi nulla maiestas, multo minus realis potest adfingi.

§. L.

At inquit, summum tamen imperium reale in populo residere ex eo adparet, quod extincto principe, aut

aut stirpe regia deleta, i potestas sit populo alium sum-
 mum imperantem, qui ipsi probatur, eligendi, vel rei-
 publicae formam mutandi. Non nego, populum, si
 nullo amplius pacto adstrictus est, uti posse suo iure;
 sed ex eo non efficitur, ei competere maiestatem rea-
 lem superstitute & regnante principe, cui voluntatem &
 vires per pactum subiecerat. Vbi porro post obitum im-
 perantis in eum non cadit maiestas personalis, ibi ex al-
 tera parte realem ab illa distinctam ponere superuaca-
 neum est. Inepta est igitur illa diuisio.

S. LI.

Nunc progrediamur ad argumenta, quibus S. I.
 Brutus quaest. 3. probare conatur, populum esse & ma-
 nere suo imperante superiorem. Primum argumentum,
 quod adfert, est illud: Populus imperantes constituit,
 superior autem constituit inferiorem, eiusque verba haec
 sunt: *Iam vero cum reges a populo constituantur, omnino se-
 qui videtur populum vniuersum rege potiozem esse.* His ad-
 dit explicationem vocabuli potioris: *Ea enim, inquit,
 vis verbi est, ut qui ab aliquo constituitur, eo minor ha-
 beatur, qui ab aliquo auctoritatem accepit, suo auctore infe-
 rior sit.* Argumentum in formam collectum, ni fallor,
 ita se habet; Constituens est maior constituto. Populus
 est constituens; est ergo maior a se constituto scil. im-
 perante. Nego vniuersaliter propositiois maioris.
 Plerumque quidem, quod fatendum est, constituens est
 maior constituto, quod tam videmus, cum summus im-
 perans ciuitatibus imperio suo subditis iudices constituit;
 sed plane diuersa ratio est, si populus vniuersus impe-
 rantem

337 2

C

rantem sibi constituens summum imperium in eum trans-
tulit, eumque pro superiore agnouit. Ceterum omni-
no verum non esse, constituentem semper esse maiorem
constituto, aut ex eo intelligitur, quod Grotius *de I. B.*
& *P. L. l. c. 3. §. 8. n. 13.* dicit, uxorem, qua maritum sibi
dominum constituit, non esse superiorem constituto, aut
perspicuum est ex eo, quod Heinecc. *Fund. Iur. nat. &*
gent. Part. 2. §. 130. adfert, si seruus, qui se vltro do-
mino alicui in seruitutem obnoxium addixit, sese su-
periores domino dicere vellet, quia sibi ipse dominum
constituere.

§. LII.

Distinguendum itaque putamus cum le Bleu in *Diff.*
de imperantium natura & officio §. 10. cuius inspiciendae
a Viro summe Reuerendo Neubauer Ephoro meo ma-
ximie colendo mihi facta est facultas, inter demanda-
tionem, qua alicui iura quaedam nostro nomine exer-
cenda sunt, & translationem, qua in ipsum ius quod-
dam suo nomine exercendum transferimus. Prius locum
obtinere, si princeps inferiores constituit, hi sunt ac ma-
nent hoc respectu inferiores constituite summo im-
perante; posterius vero, vbi de collato summo impe-
rio in summum imperantem sermo est, valet.

§. LIII.

Exempla, quae ex sacris litteris allegantur, plane
non conueniunt, agunt enim de ministris, vel magistra-
tibus inferioribus a Dominis, vel summo imperante
constitutis. Talia sunt Iosephi a Potiphare & Danielis
a rege

a rege Dario constitutorum. Ex historia profana allegata probant, regem a populo creari, sed creationem regum a populo factam, non probare, populum esse superiorem suo imperante iam (§. 51. 52.) vidimus.

§. LIV.

Argumentum secundum hoc est: Si populus potest esse sine rege, sed rex non item sine populo, sequitur, ut populus sit potior, i. e. ut Brutus significare vult, superior imperante. Prius autem verum, ergo & posterius, conf. idem Iunius Brutus ibid. Quod ad antecedens attinet, moneo non necessario summum imperantem regem esse in persona physica, sed posse quoque esse personam moralem, (§. 23.) ut in imperio aristocratico & democratico conspicitur, & per §. 19. statuo, populum in societate civili constitutum, non posse esse sine summo imperio atque imperante. Nec vllum nexum inter antecedens & consequens intercedere, constat.

§. LV.

Argumentum tertium, si in forma proponitur, tale erit: Si imperans est propter populum, populus est potior, i. e. superior suo imperante. A. prius E. & posterius. Sed sicut antecedens & cum ratione & cum revelatione quam optime consentaneum esse adhero: ita consequentiam consequentis ex antecedente in totum nego, ac per consequentia exempla tollo. Si tutor est propter pupillum, Professores propter ciues academicos, magister propter discipulum, sequitur, ut priores semper sint inferiores posterioribus. Quis vero est, qui hoc dixerit?

C 2

§. LVI.

§. LVI.

Argumenta deinde hac tria auctor noster deiunctit hac complexione : *Cum rex per populum & propter populum existat, nec absque populo consistere possit : cui mirum videatur, si populum rege potiozem i. e. superiorem, esse concludamus.* Certum potius est, totum populum, ex eoque omnes & singulos imperantem sibi superiorem constituere, in eumque summum & vnicum in ciuitate imperium transferre, ita vt summus imperans & singulis & vniuersis sit superior.

§. LVII.

Quodsi vero populus vniuersus est inferior imperante summo, optimates quoque, quos populum praesentare aiunt, imperante summo sunt inferiores. Quas enim partes praecipuas vel potiores populus vniuersus non habet, eas nec optimates populum representantes habere poterunt. Falsa ergo sunt illa Bruti : *Ut populus vniuersus rege superior est ; ita etiam optimates, etsi singuli rege inferiores sint, vniuersi tamen rege superiores censendi sunt.* Ex falsa enim praemissa, populum vniuersum esse superiorem imperante, falsa quoque haec conclusio sequitur.

§. LVIII.

Falsum quoque est, quod ex eo colligunt, a summo imperante ad populum, ve eos qui illum representant, appellare, atque his acta regis infringere licere. Nihil etiam confirmat exemplum Ionathanis *1 Sam. XIV. 45.* quem populus a morte vindicauit, cum Saulus rex de filio, qui

qui edicti patris ignarus mel gustauerat, supplicium sumere vellet. Fuit enim casus plane singularis atque extraordinarius. Jonathan regis Sauli filius, qui non sine maximo vitae periculo Palaestinos adortus illo ipso die insignem victoriam Israelitis pepererat, etiamsi re ipsa contra edictum patris fecisset, dignus tamen fuit, cui venia daretur. Sed ne dici quidem potest, Jonathanem contra edictum patris fecisse. Nam cum illud ei notum non esset, ipsum obligare non potuit. Saulus ideo Israelitas cibo se abstinere iussit, eosque hanc ob causam iure iurando obstrinxit, ne a prosequendis hostibus retardarentur. Jonathan autem, non nisi animo ipsum deficiente extremum baculi melle tinxit, eoque gustato animum viresque suas refecit, vt secundum voluntatem parentis eo melius hostibus nocere posset. Sed de prouocatione Ionathanis ad populum nulla plane mentio facta est, populus potius inconsultam rationem & iniustam Sauli consilium perspiciens sua sponte lo. a hani deprecator apud patrem Saulum adfuit, simulque declarauit, si Rex nihilo minus in proposito iniquo perseueraret, se non permissurum Ionathanem innocentem occidi. Quis ergo ex vnico exemplo & casu extraordinario, in quo ne de adpellatione quidem sermo est, colligeret, hanc esse licitam, & si vel maxime in regno Israelitico prouocatio ad populum locum habuisset, quis porro statueret, eam esse iuris gentium.

§. LIX.

Sed ipse Stephanus Iunius, vbi videt, casum extraordinarium non sufficere ad ius ex eo probandum, ali-

ud exemplum addit, idque ex *Ierem. XXVI. 20. seqq.* petit, in quo loco optimates diserte, vt dicit, acta regis Ioacimi, qui Vriam prophetam ob vaticinia ex Aegypto eductum necauit, improbant. In ipso facinore optimates regis adiutores fuerunt, & post factum optimates forte alii illud reprehenderunt. Vt reliqua, quae responderi possent, taceam, hoc vnicum moneo, ex improbatione post factum neutiquam ius infirmandi mandata principis elici posse.

§. LX.

Exemplum, quod ex profana historia adfertur de populo Romano, qui per tribunos plebis acta senatus irrita reddere potuit, plane non quadrat. Quis enim ignorat, formam veteris rei publicae Romanae fuisse mixtam. Imperium partim penes Consules & senatum, partim penes populum fuit, & inter iura quae populus sibi reseruauerat hoc non fuit vltimum, quod senatui contra voluntatem plebis, quem eius tribuni declarabant, leges sancire non liceret. Contradictio ergo vel intercessio tribunorum plebis non tollebat summum imperium, sed potius ab eo oriebatur.

§. LXI.

Sed nolo diutius recensioi omnium eiusdem generis exemplorum immorari. Fingamus enim eiusmodi infirmationem mandatorum summorum imperantium ipsi viuis huic illiue populo vltatam fuisse, haec infirmatio aut ex pacto inter principem & populum existente, aut sine eo fieri potuit. Si prius in republica mixta, populus sibi hoc ius reseruauit, & hac ratione cum
princi

principe simul imperat. Sin posterius, infirmatio, si iusta esse debet, lege tacita, i. e. consuetudine niti necesse est. Sed ad consuetudinem, quae legis vim habere debet, in primis actuum frequentiam requiri satis cuiuslibet notum est. Quis itaque concludet; hoc semel aut iterum factum est, ergo ex eo consuetudo, ex consuetudine lex, & ex hac ius tale quid etiam in aliis rebus publicis suscipiendi natum est. Firma potius atque immota thesis manet: Imperantes summi nullum in terris superiorem agnoscunt.

§. LXII.

Argumento monarchomachorum gravissimo refutato, reliqua facile concidunt. Examinemus nunc hanc thesin, quam Brutus ita proponit. *Rexne a lege, an lex a rege dependeat?* Decisio subsequitur: *Legibus in homines non hominibus in leges auctoritas convenit.* Verum rem multo aliter sese habere ex principio de legibus civilibus (§. 29.) iam adseveravimus. Distinguendae sunt leges, quas vocant, fundamentales, & leges naturales a legibus civilibus. Ultimae, non vero duae priores legum species a voluntate summorum imperantium pendunt.

§. LXIII.

Leges fundamentales reuera pacta iusta sunt inter principem & populum facta, quae etiam pacta conventionalia adpellari solent. Pacta vero iusta sunt servanda, ergo quoque pacta conventionalia i. e. leges fundamentales.

§. LXIV.

§. LXIV.

Patet porro, summum imperantem esse hominem
eaque de causa ad obseruandas leges naturales obliga-
tum esse, neminemque laedere debere. Sed hoc prin-
cipium iuris naturalis neutiquam violatur, si summus
imperans cum pernicie vnus vel quorundam ciuium
salutem totius ciuitatis conseruare studet. Salus enim
plurium est maius bonum, quam salus paucorum. Bo-
num autem maius praefendum est bono minori; salus
igitur plurium est praefenda saluti paucorum. Quod si
salus plurium vel totius reipublicae aliter obtineri non
potest, quam cum pernicie vnus vel nonnullorum; il-
lam hoc modo conseruare licebit.

§. LXV.

De legibus ciuilibus iam supra diximus, earum
causam esse voluntatem summi imperantis (§. 29.) Quo-
niam vero effectus dependet a causa, non autem causa
ab effectu; voluntas summi imperantis non a lege ciui-
li, sed lex ciuili a summo imperante dependet. Per-
suasum tamen nobis est; laudabile exemplum summi
imperantis, qui ipse secundum leges viuuit, quam ma-
xime populum ad leges obseruandas commouere.

§. LXVI.

Sed occurritur nobis a monarchomachis dicen-
tibus: Si leges ab imperantibus pendent, potestate ab-
uti sua possunt. Respondeo: Tollatur abusus, & reg-
neatur vsus. Homines cibo, potu, vestibus & somno
abuti possunt & solent, illorum tamen vsus propter
abulum

abusum tollere velle, insanum esse. Ceterum de abusu pactis conventionalibus & legibus diuinis iam cautum est. Reliqua, quae adferuntur, docent, imperantes legibus diuinis parere & pacta conuentionalia seruare debere. Sed haec non negamus.

§. LXVII.

Imperantes leges ciuiles iure abrogare posse adfirmamus. Si enim summo imperanti semper ius leges ferendi competit, (§. 29.) ius quoque habet leges mutandi aut tollendi, prout utilitas reipublicae postulat. Nec exempla, quae Iunius Brutus ponit, huic thesi obstant, utpote quae de regnis agunt, in quibus per pacta conuentionalia, quae & nos seruanda esse diximus, leges nouas ferre non licet.

§. LXVIII.

Duo restant. Quæritur primum, an summus imperans ab vilo homine ad rationem reddendam iure cogi possit, deinde an eum punire permissum sit? Brutus ait, nos negamus, & quidem primum ex hac ratione: Si imperans summum imperium suo iure exercet, nec vllum habet superiorem, actiones eius a nullo mortalium pendent, nec ratio actionum suarum ipsi in terra reddenda est.

§. LXIX.

Ad extremum respondemus, posito eodem principio: Qui superiorem non habet, is nec ab vilo puniri iure potest. (§. 17.) Alii enim imperantes ipsi sunt pares, reliqui ciues autem ei subditi tum singuli tum

D

vniversi

vniuersi sunt inferiores. Poena vero tantum infligi potest a superiore.

§. LX.

Exempla si vel sexcenta adferantur a monarchomachis prorsus nihil probant, cum res vel contra patet, vel contra leges vi & iniuria sint peractae.

§. LXI.

Pluribus monarchomachi vtuntur machinis, quibus summorum imperantium maiestatem oppugnare aucti sunt, sed cum omnium ac singularum accurata disquisitio non quarundam pagellarum opus est, pauca haec adnotasse sufficiat.

F I N I S.

NO.

NOBILISSIMO PHILOSOPHIAE CANDIDATO

S. P. D.

P R A E S E S.

Quamquam, Vir doctissime, TE potissimum ad theologi-
 am & sacras litteras, cum in hac Academia duos annos
 & dimidium versare, applicavisti; tamen philosophiae si-
 mul tam egregiam dedisti operam, ut in omnibus eius partibus
 & in disciplinis mathematicis non parum proficeres. His stu-
 diis instructus sine magno negotio specimina, quae magistri ho-
 nores petenti exhibenda sunt, dare ac dissertationem ipse confi-
 cere potuisti. Ad eam scribendam argumentum TIBI dedit
 liber iste Stephani Iunii Bruti, qui forte in manus tuas in-
 ciderat. Cum ab hoc in Vindicis contra tyrannos prin-
 cipum maiestatem oppugnari animadverteres, eorum causam
 contra illum TIBI suscipiendam esse existimavisti. Paucis
 adminiculis rem es aggressus. Ex tot enim scriptoribus, qui-
 bus argumenta monarchomachorum dedita opera expendere &
 confutare propositum fuit, quosque I. N. Hertius ex magna
 parte in Dissertatione, An Summa rerum semper sit pe-
 nes populum, laudavit, nullum tecum habuisti. In ma-
 nibus tuis tantum erant Illustris Wolfii Politica & Koehlerii
 ius naturale ac sociale, quorum praecepta & rationes secu-
 tus es. Rem ipsam tuo Marte, nec sine industria pertractasti.
 De meo pauca addidi. Citavi quorundam auctorum loca ad in-
 stitutum tuum convenientia. Quae praeterea attuli, non ad
 mutandam, sed ad confirmandam sententiam tuam, quae ma-
 xima ex parte mihi probabatur, notavi. Reliqua omnia in
 tua laude ponenda sunt. Quod superest, Candidate dignis-
 sime, ut diligentiae tuae fructum uberrimum percipias,
 omniaque TIBI ex sententia succedant, precor.

Dabam die XXII, Iunii M DCC XLV.

Je

~~~~~

Je Te vois, cher Ami, comme un autre Apollon
 Nous donner aujourd'hui l'Exemple & la Leçon;
 Par tout Tu fais briller Ton bon Goût Ta Science
 Et en un Mot je d'is Ta rare Eloquence.
 Reçois à ce sujet mon juste Compliment,
 Et fais moi Justice de croire affurement,
 Qu' il part d' un Coeur sans Fard, mais pour Toi
pleni de zelo,
 Veuille selon mes Voeux Themis toûjours fidelle
 Recompenser un Jour avec toute Equité
 Tes beaux Talens au Sein de la Prosperité.
 C'est ce que je souhaite, & du Fond de mon Coeur
 Je suis, mon Cher Ami, toûjours

Ton

Serviteur.

J. P. KEKULE de Darmst.
 Etudiant ès Drois.

Corrigenda.

S. 3. lin. 1. lege famem pro famen.
 - 4. - 4. - dominia - domina.
 - 6. - 4. - etiam - & iam.
 - 24. - 10. - quibus - quibus.

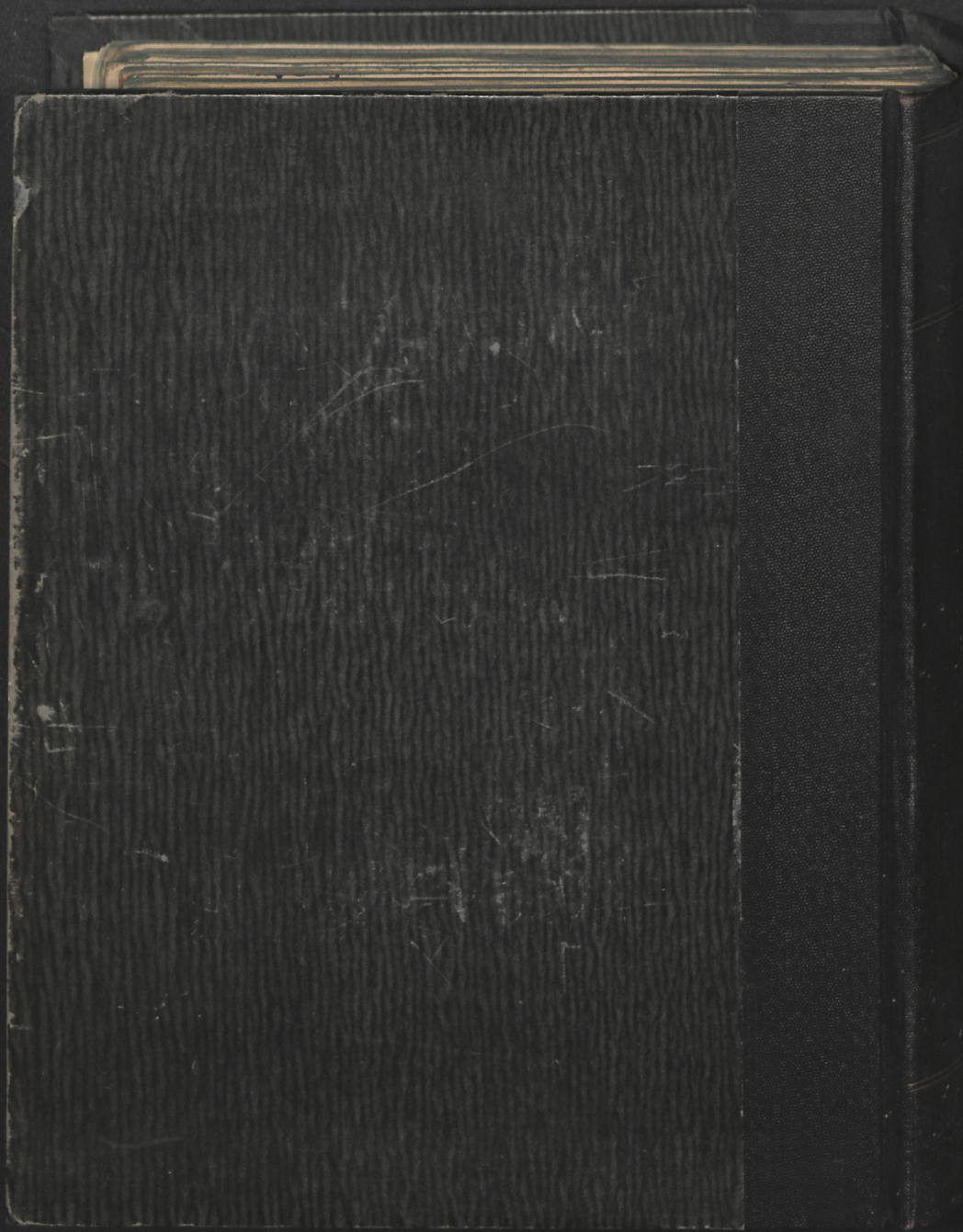
ULB Halle

004 060 741

3

Pub. 2. num. 45. #

DISSERTATIO PHILOSOPHICA INAUGURALIS
QVA
SUMMORVM 1745, 3
IMPERANTIVM MAIESTAS
INDEPENDENS ADSTRVITVR

ET
AB OBIECTIONIBVS MONARCHOMACHORVM
VINDICATVR

EX CONSENSV
AMPLISSIMI PHILOS. ORDINIS
PRAESIDE

ERNESTO THOM

MORAL. ATQVE IVRIS NATVR. ET GENT. P. P. ORD.

PRO OBTINENDIS

SVMMS IN PHILOSOPHIA HONORIBVS

D. XXIV. IVNII A. M DCC XXXXV.

PVBLCO ERVDITORVM EXAMINI

SVMITTENDA

AB AVCTORE ET RESPONDENTE

IOANNE ADAMO FREY

DARMST. ALVMNO PRINCIPALI.

GIESSAE, Typis E. HENR. LAMMERS, ACAD. TYP.

